

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

3. Quàm multi malè utantur mediis ad salutem procurandam nobis datis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

gulas respiraciones pronuntiasse, laborioso quidem conatu & potenti fretos Dei auxilio; sed cui Deus subministrando non est defuturus, si nostris ipsi partibus non desimus.

Alia verò media, quæ in rerum nobis adversantium bono usu consistunt, quàm frequentia, bone Deus! Dat Deus nonnullis certamen forte, ut vincat, dat dæmon, dat naturæ nostræ corruptio, dant homines quibuscum agimus, dant res creatæ cæteræ corpori incommoantes: ut meritò dixisse videatur Job: *Si bona suscepimus de manu Domini, mala etiam cur non suscipiamus* tanquam potiora ad promerendam æternam lauream media, & adjuvamenta.

CONSID. III.

Quàm multi malè utantur medijs ad salutem procurandam nobis datis.

Monet nos Spiritus sanctus, ne simus de numero stultorum, quos innumerabiles esse ait: *Stultorum infinitus est numerus.* Quod & ipse Tullius licet cæcus inter stultos advertisse videtur, dum ait: *Stultorum plena sunt omnia.* & antè Cleon, dum dixit:

Stultitia majore ex parte dominatur. An non stultum existimares, qui candelam multis aureorum millibus emptam quærendæ aciculæ, aut paleæ gratiâ consumeret? an non similes, qui lumen rationis & mentem à Deo datam, & vitæ insuper portionem pretiosissimam rebus vanis aut lufibus consumunt?

An non inter stultos numeres illum, qui ut famulo, quem amat, aut equo, cujus amore capitur, bene sit, fortunatum, & stultus, imò & vitæ periculum adit? an non id agunt, qui peccati gravioris periculo se exponunt, ut corpori animi mancipio & velut vectori faciant satis?

Stultum procul dubio eum censes, qui negotiandi causâ in aliud regnum iter faciens, pecuniis se onerat, quæ isthic nihil valent; imò propter quas qui illas deferunt, capitis discrimen incurunt: quot operibus vanæ gloriæ verme corrolis, aut alterius perversæ intentionis notâ deformatis nos per dies singulos oneramus, quæ non tantum in cælo pretio carent; sed ob quæ etiam pœnæ & supplicia reponentur? & propterea stultorum numerum meritò augemus.

Fac aulam regiam variis arcu-
lis plenam, quarum aliæ gemmis
magni pretij, aliæ auro refertæ
sunt, in solatium pauperum, qui
intro-

2.
Qui creaturis abutuntur.

3.
Qui divina libertate non utuntur.

1.
Stulti qui & quam multi.

8.
Oratione
sape re-
perita.

intromittentur; alia verò rebus nihili oculos externâ specie delinquentibus in miserorum stultorumque decipulam, ad quod etiam faciunt hinc inde imagines, statuarumque collocata oculorum illecebræ, & oblectamenta. Fac beneficio regio in aulam istam pauperem intromitti, ut exiguo tempore inde exportet, quod levandæ paupertati conducibilis judicavit: illum verò oculorum detentum voluptate tempus deterrere, & tempore consumpto, inde æquè pauperem, atque intromissus fuerat, detrudi: an non merito ille suam accusaret dementiam, quod tantâ levandæ paupertatis in omnem vitam opportunitate usus non fuerit? Hæc plurimorum mortalium est stultitia, qui sensuum blanditiis illaqueati gratiæ divinæ ultrò oblata, & ad opus excitati non cooperantur, & divitiis æternitate totâ perennaturis miserabiliter excidunt.

*Declamatio
sup. Ecce
nos-*

4.
Stultus
quintu-
plex apud
S. Bernar-
dum. *

Non possum prætermittere quinque genera hominum, quorum stultitiam nobis depingit S. Bernardus. Vidi, inquit, aliquando quinque viros, quidni Phreneticos arbitrer? primus siquidem buccis tumentibus marinam masticebat arenam: secundus sulphureo adstans lacui, exhalantem teterrimum, fetidissimumque gestiebat haurire vapo-

rem: tertius fornaci incubans vehementer accensæ micantes scintillas hiantibus excipere faucibus lætabatur: quartus supra pinnaculum templi residens, levioris auræ spiritum aperto attrahebat ore, & si quo minus influere videretur, stabello sibi ventum ipse ciebat, ac si totum speraret aërem deglutire: quintus seorsum positus ridebat ceteros, ipse quoque ridendus, & maxime proprias enim carnes incredibili quodam studio fugere laborabat, nunc manus, nunc brachium, nunc alias partes applicans ori. Miseratus homines, causamque miseriæ sciscitatus à singulis, unâ omnibus esse reperi; validissimam utique famem; in primo auri & argenti, in secundo voluptatum carnis, in tertio sanguinis & vindictæ, in quarto vanæ gloriæ, in quinto propriæ existimationis, quam ceteris despectis, ex ingenij animi dotibus, & actionibus undequaque corradere nititur: & in hoc stultè, quia istis anima miserè occupari potest, repleri non potest: vis pervenire ad summum bonum, incipe ista transilire.

Sed ad subtiliores in mediis aut admittendis aut abjiciendis decipulas, quibus animæ selectiores, & virtutis studium professæ capiuntur, videamus. Hujus rei exempla Abbas Moyses complura profert in medium, dum primò

5.
Alij in S.
Scriptura
stulu.

cx

ex Scripturis sacris Saulem placandi Dei per sacrificium cupiditatem Samuelis præcepto, & obedienciæ ostendit prætulisse, & malâ electione Deum, quem conciliare sibi putaverat, contra se irritasse; & Regem Achab, dum parcendo Bennadab Syriæ Regi clementiam affectat nec Dei mortem & sanguinem captivi Regis deposcenti morem gerit, deinde morte inexpectatâ, & cruentâ castigatum, ut meritò in mediõrum electione ad exposcendum divinum lumen sit adhibenda humilis & supplex deprecatio.

Biduo Abbas Joannes jejunarat, & cum ad refectionem accederet, apparens dæmon specie Æthiopis, atque ad ejus genua provolutus; Indulge, inquit, quia ego tibi hunc laborem indixi. Itaque vir ille tantus, & in discretionis ratione perfectus, sub colore continentia incongruenter exercitæ intellexit, se ob hoc calliditate diaboli circumventum, talique distentum jejunio, ut lassitudinem non necessariam, imò etiam spiritui nocituram fatigato corpori superponeret; atque ad hæc devitanda præter orationem etiam senioris consilium exquirendum censebat.

Atque hunc omnem malum usum mediõrum, quæ alioquin bonitatem induere possunt, ab aliqua radice vitij nondum in-

nobis edomiti provenire alibi ostendit: verbi gratiâ cum in similitudine constituti adventum fratrum vel brevissimam eorum moram, cum quadam æstuantis animi anxietate suscipimus, inefficaciter in nobis vivacissimum impatientia fomitem noverimus. Cum verò cujusdam fratris speramus adventum, si eo pro necessitate aliqua demorante, vel tacita indignatio nimiam ejus culpaverit tarditatem, & mentem nostram immodicæ expectationis sollicitudo turbaverit, iræ atque tristitia manifestè in nobis residere vitia conscientia nostræ probabit examen. Item si fratre codicem ad legendum vel aliam aliquam rem ad utendum postulante, aut nos illius petitio contristaverit, aut illum negatio nostra repulerit, dubium non est nos adhuc avaritia seu philargyria laqueis impediri.

Quot, bone Deus! similes bene agendi opportunitates, & media augenda in nobis divina gratia, gloriæque promerenda per dies singulos sese offerunt; quæ à viris vigilantibus, & suarum affectionum dominis sedulo arripiuntur! Dixi viris suarum affectionum dominis, qui seriò dicere possunt Deo, ut ait S. Bernardus, in omni occasione: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum;* quia, inquit, invenire est homi-

Vuu nem

Collat. 19. c. 12.

8. In omnem virtutis exercenda occasione paratos nos esse oportet. In parvis serm.

Collat. 1. c. 3.

Collat. 2. c. 21.

6. Etiam in piis exercitiis reperitur stultitia.

7. Et hæc stulticia ab indo mita passione vitur.

nem semel quidem paratum, non tamen secundo: si dixerit ei Deus: *Ejice ancillam & filium ejus*; dico autem opera carnis, non cunctatur: si dixerit: *Immola mihi filium tuum, quem diligit Isaac*, hoc plane jam patienter audire non potest, ^{1.} fraternæ utilitatis aut unitatis gratiâ spiritualis videatur studij sustinere detrimenta; cum tamen, ut notat, in hoc sacrificio non Isaac, sed aries contumaciæ juguletur.

CONSID. IV.

De bono usu temporis.

1.
Tempore
utendum.
Ecl. I. 4.

*Hom de fa-
me & sicci.*

Eccles. 14.

2.
Est bonū
donum,

HOc summopere inculcat nobis Spiritus sanctus, hoc SS. Patres, hoc ipsa ratio. Fili, inquit, conserva tempus, & devota malo: quomodo quæso conservabis prætervolantem nisi bene urendo: Quemadmodum, inquit S. Basilius, fieri non potest, ut decursum fluvij sistas, ac aqua ejus ad res necessarias uti possis, nisi in primo occurso ubi se objicit, haurias: ita neque tempus: propterea idem Spiritus sanctus vocat tempus unius diei bonum donum; *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non te prætereat*: non permittas ut dies bonus, & donum Dei singulare vel exigua sui particula aut portione prætereat

sine fructu, & sic defrauderis ab emolumento, quod inde tibi provenire poterat: & hoc est quod S. Paulus monet: *Dum tempus habemus, operemur bonum.* Quid habes quæso de tempore, nisi quod præsens est? nam præteritum tibi periiit, futurum nondum adeptus es: vigila ergo, & præsentis bene utere.

Nec obstat quod Apostolus ^{Ad Ephe. 6.} suadeat nos cautè ambulare, & tempus redimere, quoniam dies mali sunt: malos enim dies appellat, quia tentationibus, & periculis tum ab hominum malitia, tum à dæmonum infestationibus obnoxios, uti rerum transeuntium dispendio temporis compendium faciamus, monet; ementes Deo vacandi, animæque consulendi tempus, tum amicitia humanæ, quæ nobis bonas horas interdum suffuratur, tum fortunarum jacturâ: quomodo enim tempus malum, aut dies mali esse possunt, qui motu solis & lunæ conficiuntur, sublimi intelligentiâ moderatrice, & Deo luminaria ista magna, ut sint in signa & tempora, & dies & annos, ut Moyses loquitur, in firmamento cæli collocante? Malos nos dies facimus malitiâ peccati, cum illis ad voluptates aut iniqua lucra, aut artes pessimas abutimur, aut otio inerti comburimus: malos longè alia malitia, quæ est afflictionis, rerum adversarum